

24.05.2021

Asia/8

§ 396

Valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponsi vanhan puuston ja kallioiden säilyttämisestä uusilla alueilla

HEL 2020-012231 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 4.11.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 4.11.2020 valtuutettu Atte Kalevan aloitetta viherkertoimen käytön edistämisestä kaavaprosessissa kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Alviina Alametsän toivomusponnen: "Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta nykyistä laajemmin säilyttää vanhaa puustoa ja kallioita uusien rakennusten ja alueiden lomassa tuomassa monipuolisuutta ja kerroksisuutta uusille alueille."

Olemassa olevan puuston ja kallioiden säilyttämisen mahdollistavia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä hyödynnetään suunnitteluvaiheessa jo nykyisin huomioiden myös mahdollisuus kasvillisuuden uudistamiseen. Säilyttäminen tulee kuitenkin tutkia aina tilannekohtaisesti sekä kokonaisuus huomioiden, eikä yksiselitteistä ohjetta säilyttämisestä voida antaa. Suunnitteluvaiheessa tulee huomioida lopputilanteen lisäksi

myös rakentamisen aikaiset ja ympäristön muutoksesta johtuvat vaikutukset kasvuolosuhteisiin.

Olemassa olevan puuston ja kallioiden säilyttäminen on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää. Helsingissä on pitkä perinne säilyttää kalliota ja puustoa tonteilla silloin, kun se on mahdollista. Tästä hyviä esimerkkejä ovat 1930- ja 1950-luvun alueet. Tiivistyvän kaupunkirakenteen lomassa pientenkin viheralueiden tärkeys luonnon monimuotoisuuden kannalta on tunnistettu ja niillä on todettu olevan positiivisia terveysvaikutuksia myös niille, jotka eivät pääse kulkemaan kauempana sijaitseville viheralueille. Toisaalta esimerkiksi kallioiden säilyttämisellä voi olla vaikutuksia ympäristön esteettömyyteen ja turvallisuuteen sekä pihojen käytettävyyteen.

Vanhan puuston ja kallioiden säilyttäminen voidaan mahdollistaa suunnittelun aikana ja rakennusvaiheessa tehtävillä ratkaisuilla. Myös Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksessä (Kvsto 2010, 31 §) linjataan, että maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Säilymisen kannalta riski on suurimmillaan työmaavaiheessa ja esimerkiksi puuston työmaa-aikainen suojaus on hyvä huomioida jo asemakaavassa tai tontinvarausehdoissa. Suunnitteluvaiheessa otetaan huomioon paikan ominaispiirteet ja luonnonelementtien kaupunkikuvallinen tai maisemallinen merkitys.

Alueellisen viherkertoimen käytön mahdollisuuksia yhtenä puuston ja kallioiden säilyttämisen keinona tutkitaan parhaillaan. Viherkerroinmääräys ei kuitenkaan yksinään riitä, vaan olemassa olevan puuston ja kallioiden säilyttäminen vaatii lisämerkintöjä ja -määräyksiä esimerkiksi paikan ominaispiirteiden huomioimisen sekä luonnonelementtien kaupunkikuvallisen tai maisemallisen merkityksen osalta. Laajat korttelipihat mahdollistavat olemassa olevien luonnonelementtien säilyttämisen yksittäisiä tonttipihoja paremmin. Erityisesti tiiviissä korttelirakenteessa säilyttämisen haasteena ovat usein maanalaiset pysäköintiratkaisut, jotka edellyttävät kansipiharatkaisuja. Pysäköinnin sijoittaminen rakennusrunkojen alle edesauttaisi maavaraisten piharatkaisujen syntymistä, mutta on usein rakennusteknisesti ja kaavataloudellisesti haastavampaa.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä.

24.05.2021

Asia/8

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.02.2021 § 79

HEL 2020-012231 T 00 00 03

Hankennumero 5264_191

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Olemassa olevan puuston ja kallioiden säilyttäminen on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää. Helsingissä on pitkä perinne säilyttää kalliota ja olevaa puustoa tonteilla silloin, kun se on mahdollista. Tästä hyviä esimerkkejä ovat 1930- ja 1950-luvun alueet. Tiivistyvän kaupunkirakenteen lomassa pientenkin viheralueiden tärkeys luonnon monimuotoisuuden kannalta on tunnistettu ja niillä on todettu olevan positiivisia terveysvaikutuksia myös niille, jotka eivät pääse kulkemaan kauempana sijaitseville viheralueille. Toisaalta esimerkiksi kallioiden säilyttämisellä voi olla vaikutuksia ympäristön esteettömyyteen ja turvallisuuteen sekä pihojen käytettävyyteen. Tiivistyvässä rakenteessa luonnonelementtien säilyttäminen tulee tutkia tapauskohtaisesti ja kokonaisuus huomioiden osana muuta kaupunkirakennetta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vanhan puuston ja kallioiden säilyttäminen voidaan mahdollistaa suunnittelun aikana ja rakennusvaiheessa tehtävillä ratkaisulla. Säilymisen kannalta riski on suurimmillaan työmaavaiheessa ja esimerkiksi puuston työmaa-aikainen suojaus on hyvä huomioida jo asemakaavassa tai tontinvarausehdoissa. Myös Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksessä (Kvsto 2010, 31 §) linjataan, että maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti.

Suunnitteluvaiheessa kasvillisuuden ja kallioalueiden säilyttämiseen voidaan ohjata kaavamerkinnoilla ja -määräyksillä huomioiden myös mahdollisuus kasvillisuuden uudistamiseen. Alueellisen viherkertoimen käytön mahdollisuuksia tutkitaan parhaillaan. Viherkerroinmääräys ei kuitenkaan yksinään riitä, vaan olemassa olevan puuston ja kallioiden säilyttäminen vaatii lisämerkintöjä ja -määräyksiä esimerkiksi paikan ominaispiirteiden huomioimisen sekä luonnonelementtien kaupunkivallisen tai maisemallisen merkityksen osalta. Suunnitteluratkaisuiden osalta laajat korttelipihat mahdollistavat olemassa olevien luonnonelementtien säilyttämisen yksittäisiä tonttipihoja paremmin. Erityisesti tiiviissä korttelirakenteessa säilyttämisen haasteena ovat usein maanlaiset pysäköintiratkaisut, jotka edellyttävät kansipiharatkaisuja. Pysäköinnin sijoittaminen rakennusrunkojen alle edesauttaisi maavaraisten piharatkaisujen syntymistä, mutta on usein rakennusteknisesti ja kaavataloudellisesti haastavampaa.

Säilyttämisen mahdollistavia merkintöjä ja määräyksiä hyödynnetään suunnittelussa jo nykyisin. Olemassa olevan puuston ja kallioiden säilyttäminen tulee kuitenkin aina tutkia tilannekohtaisesti sekä kokonaisuus huomioiden, ja suunnitteluvaiheessa tulee huomioida lopputilanteen lisäksi myös rakentamisen aikaiset ja ympäristön muutoksesta johtuvat vaikutukset kasvuolosuhteisiin. Mahdollinen säilyttäminen tulee tutkia aina tapauskohtaisesti, eikä yksiselitteistä ohjetta säilyttämisestä voida antaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Aino Leskinen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20825
aino.leskinen(a)hel.fi